

Posudek na diplomovou práci Mgr. Aleny Sojkové Právnická fakulta UK v letech 1948–1955, Institucionální a personální přeměna fakulty v procesu sovětizace vysokého školství v ČSR

Předkládanou diplomovou práci tvoří 117 stran vlastního textu, obsáhlý seznam pramenů a literatury, anglické resumé a klíčová slova. Práce tak splňuje formální náležitosti kladené na diplomové práce. Zvolený rozsah práce je adekvátní i cíli práce, kterým je analýza institucionálních a personálních proměn právnické fakulty UK koncem 40. a první poloviny 50. let.

Práce začíná úvodem, který se dotýká problematiky samosprávy vysokých škol i s ohledem na současné diskuze o jejím vymezení (popřípadě i omezení, jak to navrhoval ministr školství Dobeš) a historických souvislostí změn československého vysokého školství po Únoru 1948. I s ohledem na diskuze v dosavadní literatuře k tématu (zejména práce Johna Connelyho) se věnuje i pojmu sovětizace. V úvodu se zabývá i rozbohem dosavadních zpracování problematiky.

V další části poté pojednává o personální proměně PF UK, a to v souvislosti s klíčovým pojmem – studentskými prověrkami a nucenou proměnou profesorského (učitelského) sboru (včetně využití předčasného penzionování), což autorka činí s využitím vlastního archivního výzkumu.

V části institucionální pak logicky považuje za důležitý přelom zde vydání zákona č. 58/1950 Sb., o vysokých školách. Zákon, kterýž přinesl takové pojmy jako katedry, funkce tajemníků, aspirantury, mimořádné formy studia apod. se samozřejmě aplikoval i na PF UK, ale jak autorka v práci prokazuje PF se často stala průkopníkem při zavádění těchto změn a autorka též dobře ukazuje, jak se skutečně projeví v životě fakulty. Zabývala se totiž i aplikací instrukcí, směrnic a oběžníků ministerstev a také rolí usnesení stranických orgánů. Podává nové pohledy na některé speciální orgány pro reformu vysokých škol, jako byl Státní výbor pro vysoké školy a podnětnou částí je i analýza tvorby nových studijních předpisů a změn ve výuce.

U autorky je nutno vyzvednout jak práci s dosavadní literaturou, tak zejména již zmíněný vlastní archivní výzkum a formulaci vlastních tezí a závěrů. Práce by si zasloužila publikaci.

Práce splňuje standardy kladené na tento typ prací a v mnoha ohledech je výrazně překračuje. Je možno ji doporučit obhajobě a práci navrhuji hodnotit výborně. Obhajobu navrhuji zaměřit na průběh studentských prověrek a na aplikaci zákona č. 58/1950 Sb.

V Hostivici dne 23. dubna 2015

Prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.